

'Zo open je het gesprek over seksualiteit met je studenten'

FOTO: GEZONDE SCHOOL

Een doos met anonieme vragen, weerbaarheidslessen, een intieme theatervoorstelling of een spel over de gevolgen van shame-sexting: al deze manieren van aandacht op school voor relaties en seksualiteit dragen bij aan een veilig schoolklimaat en gezonde ontwikkeling van studenten. De Gezonde School-aanpak helpt studenten op te groeien tot zelfbewuste, seksueel gezonde jongeren. **LYDIA VAN DER WEIDE**

GEZONDE
SCHOOL

Sommige van onze studenten hebben weinig seksuele basis-kennis. Bijvoorbeeld omdat ze een andere culturele- of taalachtergrond hebben, waardoor praten over seksualiteit 'haram' is. Daarom hebben we Girls'Talk opgezet. In deze weerbaarheidslessen zoomen we in

op zaken als sexting, nee zeggen en grenzen bewaken.' Aan het woord is Stefanie van Dalsum, docent bij de Entree-opleiding Curio, locatie Breda.

ONGEMAKKELIJK ONDERWERP

Curio locatie Breda is een van de mbo-scholen die aan de slag

ging met de stimuleringsregeling Gezonde Relaties & Seksualiteit van Gezonde School. Daarmee kunnen scholen extra aandacht besteden aan onderwerpen als seks en intimiteit. Dat is op veel scholen welkom. Pedagoog Anna Jansen, van De Sekswijzer, legt uit: 'Wij, volwas-

senen, voelen ons vaak ongemakkelijk bij het onderwerp. Maar goed voorgelichte jongeren beginnen later met seks én zijn verantwoordelijker. Ze krijgen minder vaak te maken met grensoverschrijdend gedrag en ze gebruiken vaker anticonceptie. Het is daarom essentieel aandacht aan seksualiteit te geven op school.'

INTEGRALE AANPAK VOOR BLIJVEND EFFECT

Voor een veilig schoolklimaat en een gezonde ontwikkeling van alle studenten is het dus belangrijk om aandacht te besteden aan relaties en seksualiteit. Met de Gezonde School-aanpak werk je integraal aan het thema Relaties en seksualiteit. De aanpak sluit aan bij wat je op school al doet en versterkt wat goed gaat. Met een overzichtelijk stappenplan werk je aan een gezondheidsthema dat je zelf kiest, zoals Relaties en seksualiteit of (ook) Voeding, Bewegen en sport, Welbevinden of Mediawijsheid. Jansen: 'Met de Gezonde School-aanpak laat je een thema niet alleen terugkomen in de lessen, maar ook in de schoolomgeving, in het beleid en in signalering. Zo bereik je een maximaal effect en integreer je een thema echt in het curriculum.'

EEN DOOS VOL ANONIEME VRAGEN

Structureel werken aan het thema Relaties en seksualiteit kan op allerlei manieren, zoals de weerbaarheidlessen Girls' Talk. Ook de online test TestJeLeefstijl.nl helpt om bewustzijn te creëren over seksueel gedrag en te signaleren hoe studenten omgaan met verliefdheid, seksualiteit en het stellen van grenzen. Maar Van Dalsum – naast docent ook Gezonde School-coördinator en centraal aanspreekpunt voor seksissues op school

– geeft op Curio ook seksuele vorming tijdens de lessen Burgerschap. 'Naast vaste thema's als anticonceptie, soa's en liefde en porno, laat ik de klas onderwerpen bepalen. Ik ga een week van tevoren langs met een vragendoos, waar studenten anoniem briefjes in kunnen doen. Zo zie ik wat er speelt in de klas.'

EEN CREATIEF SPEL: 'HET STOPT BIJ JOU'

Voor het onderwerp shame-sexting is de Escaperoom 'Het stopt bij jou' heel nuttig. Landstede mbo, locatie Raalte heeft daar ervaring mee. Studenten zijn daar razend positief over. 'De stof blijft op deze manier veel beter blijft hangen dan wanneer een docent een uur lang aan het praten is,' zegt een van hen. Een ander: 'Wat ik mooi vond was dat iedereen veel opener was tijdens het spel. Je leert elkaar op een andere manier kennen.'

THEATER VOOR DE SEKSUELE VORMING

Het Koning Willem I College in Den Bosch doet ieder jaar mee met de Maand van de Leuke Seks - een landelijk initiatief van de gelijknamige stichting – vol webinars, workshops en lezingen. Daarbij ligt de nadruk op positieve kant van seksualiteit. 'We laten bijvoorbeeld stellingen over seksualiteit zien, via onze digitale schermen. Studenten kunnen er ongedwongen met elkaar over in gesprek gaan. Ook worden er theatervoorstellingen opgevoerd. Dit jaar speelt 'Het', waarbij actrice Thirza de Koning vertelt over haar eigen schaamte. Ook 'Transmissie' is opnieuw te zien. Deze intieme dialoogvoorstelling over genderdiversiteit was vorig jaar een groot succes', aldus cultuurcoördinator Henk Langenhuijsen, die erbij betrokken was. 'Ontmoetingen als deze, met een

Aan de slag met Gezonde School

Op [Gezondeschool.nl](https://gezondeschool.nl) kun je met een overzichtelijke themascan checken hoe ver jouw school al is met het thema Relaties en seksualiteit. Nog hulp nodig bij de start? De Gezonde School-adviseurs van de GGD helpen je met deskundig advies. Kijk op [Gezondeschool.nl/adviseurs](https://gezondeschool.nl/adviseurs) voor contactinfo.

Ook kun je een financiële stimulans aanvragen. Vanaf **6 maart t/m 17 april 2023** kunnen scholen uit het primair onderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en mbo hun belangstelling registreren voor verschillende stimuleringsregelingen van Gezonde School. Kijk op [Gezondeschool.nl/aanpakken-maar](https://gezondeschool.nl/aanpakken-maar).

voorstelling en een nagesprek, dragen ertoe bij dat studenten elkaar beter begrijpen. Er komt meer begrip om te mogen zijn wie ze zijn.'

OPGROEIEN TOT ZELFBEWUSTE JONGEREN

Jansen: 'Al deze manieren zijn voorbeelden van hoe je een gesprek over seksualiteit opent op school. Een wijzend vingertje werkt averechts, weten we, maar een creatieve vorm zet juist aan tot denken. De Gezonde School-aanpak zorgt ervoor dat je de verschillende interventies kunt integreren in een structurele aanpak. Hoe meer scholen op deze wijze aan de slag gaan, hoe meer we ons er gezamenlijk voor inzetten dat seksuele vorming genormaliseerd wordt in het onderwijs. Zodat studenten kunnen opgroeien tot zelfbewuste, seksueel gezonde jongeren!' ■

DE AUTEUR SCHREEF DE BIJDRAGE VOOR GEZONDE SCHOOL